

Na Lijden komt Verblijden.

Novelle.

— Zij is dus overleden ?

— Ja, mevrouw, antwoordde een heer in 't zwart.

— En haar testament ?

— Zal aanstonds door den notaris worden geopend.

— Maar wat wil dat armoedig gekleede schepsel toch, dat zich hier durft vertoonen ?

— O ! die zal niet veel krijgen; 't is de zuster der overledene.

— Wat zegt ge ! Is dat Anna, die eenige jaren geleden een klerk heeft gehuwd ?

— Juist.

— Zij drijft de onbeschaamdheid toch wel wat ver, om hier voor zulk een achtenswaardige familie, te verschijnen.

Op dit oogenblik schreed Anna door de zaal, waar de bloedverwanten der overledene bijeen waren. Zij was bleek, hare oogen waren gevuld met tranen; kommer en verdriet hadden haar voorhoofd vroegtijdig gerimpeld.

— Wat komt gij hier doen? vroeg mevr. Stangers haar op trotschen toon.

Mevrouw Stangers was de dame, die zooeven den heer in 't zwart, evenals zij een der erfgenamen, had ondervraagd.

— Mevrouw, antwoordde de droefgeestige dame nederig, ik kom niet hier om iets op te eischen, wat mij niet toekomt; ik kwam alleen om den heer Dubois, den notaris mijner arme zuster, te spreken, om hem te vragen, of zij in hare laatste oogenblikken over mij gesproken heeft... of zij mij heeft vergeven...

— Hoe ! wilt gij dat men u vergeeft ? zei mevrouw Stangers aanmatigend; u, de schande van een geachte familie, die een man van geringe afkomst hebt gehuwd, gij, die een zoo onwaardig huwelijk heb aangegaan ?

— Mevrouw, ik ben niet schuldig, ge weet het, en ik heb zoozeer geleden, ik heb zooveel geweend, dat ik hoopte, dat God medelijden met mij zou hebben.... Als gij, mevrouw, zooveel ellende en droefheid hadt doorstaan als ik, zoudt ge gevoelen, hoe zwaar ik heb geboet...

— Niets kan de misslag van een huwelijk beneden uw stand weer goed maken.

Hier kwam de notaris tusschen beiden :

— Houd op met Anna een dwaling te verwijten, die haar vader en hare zuster haar hebben vergeven. Anna heeft een edelmoedig, fier en goed man liefgehad, die zich geen andere misdaad heeft te verwijten dan zijn armoede en de weinige bekendheid van zijn naam. Nochtans, indien hij nog leefde, indien de familieleden hem hadden gekend zooals ik, zijn oude vriend, hem heb gekend, , zou Anna thans gelukkig en geacht zijn.

— Maar waarom is deze vrouw hier ?

— Omdat zij hier moet zijn, hernam de notaris ernstig; ik heb haar gezocht, hier te komen.

Op dit oogenblik had de opening van het testament plaats.

De notaris verhief de stem en las de laatste wilsbeschikking van de overledene voor :

« Ik, Emelie De Wael, verklaar, dat de volgende bepaling de uitdrukking is van mijn laatsten wil :

« Na mijn dood zal men 200.000 frank geld vinden, die ik bij mijn notaris heb neergelegd; daarenboven juweelen, kleederen en meubelen, verder een kasteel, eveneens ter waarde van 200,000 frank.

« In mijn linnenkast zal men mijn gebedenboek vinden, dat zich nog in denzelfden toestand bevindt, als toen ik mij in ballingschap begaf.

« Ik wensch, dat men alles in drie deelen verdeele :

« Het eerste deel : 200,000 frank geld;

Het tweede deel : het kasteel, de meubelen en de juweelen;

Het derde deel : mijn gebedenboek.

« Mijn zuster Anna heb ik al het verdriet, dat zij ons heeft aangedaan, vergeven; ik zou haar in haar droefheid getroost hebben, indien ik eerder met haar terugkeer in België ware bekend geweest. Ik heb haar in mijn testament bedacht. Mevrouw Stangers, mijn welbeminde nicht, zal de eerste keuze hebben; mijnheer De Wachter, mijn schoonbroeder, de tweede; Anna zal het laatste kiezen ».

— O, o, zei de heer De Wachter, Emilie was toch wel goed. En wat geestige trek.

— Anna zal alleen het gebedenboek krijgen, zei mevrouw Stangers, in lachen uitbarstend.

De notaris onderbrak de spotster.

— Mevrouw, zei hij, welk deel kiest u ?

— De 200,000 frank in geld.

— Hebt ge daartoe besloten ?

— Zonder eenigen twijfel.

De notaris, op de gevoeligheid dezer vrouw werkende, zei tot haar :

— Mevrouw, gij zijt rijk, en Anna bezit niets. Wilt gij haar dit deel niet afstaan en het gebedenboek nemen, dat een gril van de overledene tegenover de andere deelen heeft gesteld ?

— Schertst gij, mijnheer Dubois ? riep mevrouw Stangers uit; gij moet al heel kortzichtig zijn, om in dit alles niet de bedoeling van onze vereerde nicht te zien. Zij wist, dat Anna, die het laatst moest kiezen, haar gebedenboek ten deel zou vallen.

— En wat leidt gij daaruit af ? vroeg de notaris.

— Ik leid er uit af, dat zij te kennen heeft willen geven, dat het berouw

en het gebed de eenige hulpmiddelen zijn, waarop zij in deze wereld moet rekenen.

Na deze woorden koos mevrouw Stangers beslist het fortuin in geld. Zooals men kan denken, viel de keus van den heer De Wachter op het kasteel en wat er bij behoorde.

— Mijnheer De Wachter, zei de heer Dubois, thans bij dezen ten gunste van Anna een poging wagens, zelfs wanneer het de bedoeling der overledene ware geweest haar zuster te straffen, zou het van u toch edelmoedig zijn van een gedeelte van uw aandeel afstand te doen ten gunste van Anna, die er zoozeer behoefte aan heeft.

— Dank voor uw goeden raad, mijn waarde heer Dubois, het kasteel is aan den zoom mijner bosschen gelegen en komt mij uitermate geschikt voor, des te meer daar het geheel gemeubeld is. Wat de juweelen van mejuffrouw Emelie betreft, dit zijn gedachtenissen, waarvan men nooit afstand moet doen.

— Wilt het niet anders kan, arme Anna, blijft voor u het gebedenboek over, zei de notaris, haar dit deel der erfenis overreikend.

Anna, die vergezeld was van haar zoontje, een lief kind met blauwe oogen, nam het oude gebedenboek harer zuster aan.

— Hektor, zeide zij tot het kind, kus dit boek uwer overleden tante... die u zeker zou hebben liefgehad... als zij u had gekend... En wanneer ge zult kunnen lezen, zult ge God bidden, dat Hij u even verstandig en goed moge doen worden als uw vader, en... gelukkiger dan uw rampzalige moeder....

Het kind drukte zijn kersroode lippen op het oude boek en, de sluiting oplichtend, opende hij het.

— O, moeder, riep hij uit, wat mooie plaatjes !

— Waarlijk zei de moeder, gelukkig door de blijdschap van haar teerbemind zoontje.

— Ja, moeder; maar waarom heeft men er van die dunne papiertjes opgelegd ?

— Opdat ze niet zouden bederven, liefje.

— Maar, moeder, waarom zijn er dan tien papiertjes op elk plaatje ?

De moeder bekeek ze naderbij, en, een verschrikkelijken gil uitend, viel zij in de armen van den notaris, die tot de aanwezigen zeide :

— Maak u niet ongerust, 't is niets; men sterft er niet van.

En Hektor het boek uit de handen nemende, voegde hij er aan toe :

— Geef mij dat maar, ventje, ge zoudt de plaatjes scheuren.

Allerlei uitleggingen gevend aan de bezwijming van Anna en de belangstelling, die de notaris haar bewees, trokken de erfgenamen zich terug.

.....
Een maand later ontmoetten zij Anna en haar zoontje, beiden eenvoudig en toch rijk gekleed, terwijl zij een toertje maakten in een mooi open rijtuig, met twee paarden bespannen.

Zij wonnen inlichtingen in en vernamen dat Anna juist een groot huis van 80.000 fr. had gekocht en dat zij aan haar zoontje leermeesters had gegeven om hem in alle wetenschappen te onderwijzen.

Dat was voor hen een donderslag.

Mevrouw Stangers en de heer De Wachter begaven zich naar den notaris; deze was op zijn kantoor aan den arbeid.

— Storen wij u misschien ? vroeg mevr. Stangers.

— Volstrekt niet; ik was juist bezig voor mevrouw Anna een aankoop staatstitels te regelen.

— Wat zegt u ? riep de heer De Wachter uit. Heeft zij, na paarden en rijtuigen en een geheel gemeubeld huis te hebben gekocht, nog geld ter beschikking ?

— Ongetwijfeld.

— En waar komt dat vandaan ?

— Hebt gij dan niets opgemerkt ?

— Wanneer ?

— Toen zij dien gil gaf, terwijl zij het boek bekeek, dat zij geërfd had.

— Wij hebben niets gezien ...

— O ! ik meende, dat gij het wist, antwoordde de slimme notaris. Het gebedenboek bevatte zestig platen en elke plaat was bedekt met tien briefjes van 1000 frank.

— Lieve hemel ! zei De Wachter als door den bliksem getroffen.

— Had ik dat geweten ! riep mevrouw Stangers uit.

— U kondt kiezen, voegde de notaris er aan toe, ik zelf heb u nog uitgenoodigd het gebedenboek te nemen, maar u hebt het geweigerd.

— Bovendien, wie kon verwachten in een oud, waardeloos boek een fortuin te zullen vinden.

— Dat laat zich verklaren : mejuffrouw, de overledene, heeft als uitgewekene alle ellende der ballingschap doorstaan, en, voor het geval zij verplicht geweest zou zijn voor de tweede maal te vluchten, had zij in dat boek, het eenige eigendom, dat men haar vroeger had gelaten, een onafhankelijk fortuin verborgen.

Mejuffer Emelie had Anna totaal vergiffenis geschonken voor haar dood en, nog meer, mij droeg zij den last op te zorgen voor de opvoeding van den kleine. Deze taak heb ik met veel genoegen op mij genomen en kan u verzekeren dat ik al mijn krachten hiertoe zal inspannen.

Wie weet, later, daar ik zelf kinderloos ben, kan hij mijn studie overnemen.

Mijnheer De Wachter was getroffen door deze verklaring.

— Ja, beste heer, hernam de notaris, Anna's man was mij een goede vriend en ik heb het hem zoo dikwijls gezegd : na lijden komt verblijden.

N^r 13.

Prijs 35 cent. — Abonn. per jaar 20,80 fr.

27 Januari 1923.

'T VLAAMSCH GEZIN

Geïllustreerd Weekblad

Redactie-Uitgave : Gebr. HANS, Contich.

Filips Van Artevelde

en andere verhalen

door A. HANS

